

Bachelor en master in de Rechten

VISI

▶▶ UHASSELT

KU LEUVEN

Maastricht University

INHOUD

Missie en visie	3
Missie	3
Visie	3
Tijdspad	4
Visie-Innovatie	5
Onderwijskwaliteit	5
Visiecommissie	5
Leden visiecommissie	5
Bevindingen	6
Bijzondere kenmerken	6
Aanbevelingen	6
Strategie	7
Strategiedag en -plan	7
Doelstellingen	7

MISSIE EN VISIE

Missie

De Hasseltse rechtenopleiding wil **breed geschoolde juristen** afleveren, die opgeleid zijn vanuit een uniek inhoudelijk en onderwijsdidactisch profiel.

In het bijzonder beoogt de Hasseltse rechtenopleiding de **participatie van Limburgse jongeren** in het universitair rechtenonderwijs en het aantal afgestudeerde juristen op vergelijkbare hoogte te houden met het Vlaamse gemiddelde.

De opleiding rechten draagt aldus sinds haar opstart bij aan de realisatie van de missie van de UHasselt als **civic** universiteit, die gericht is op een sterke regio waar het goed is om te studeren, ondernemen, werken, wonen en leven.

Visie

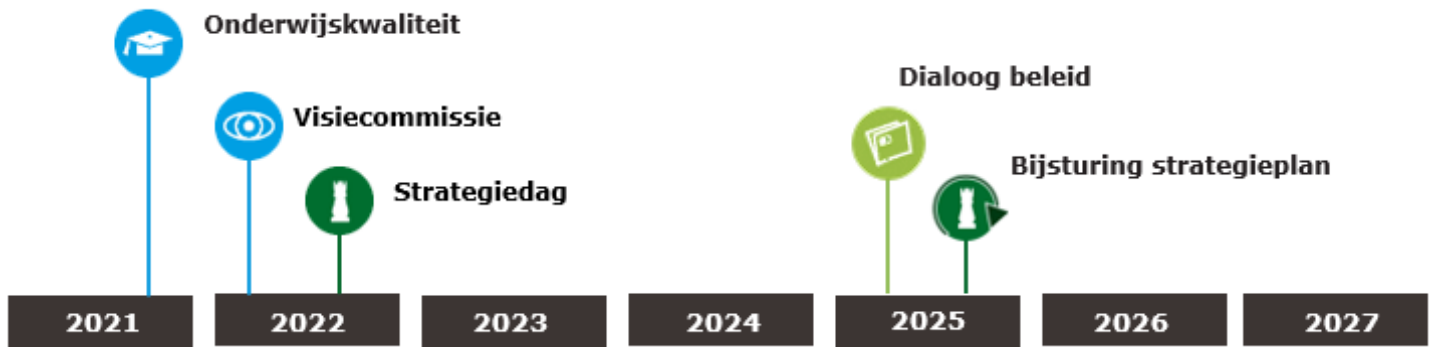
Om haar missie waar te maken, ambieert de rechtenopleiding in de eerste plaats een **aantrekkelijk en vooruitstrevend bachelor- en masteraanbod** te realiseren, gesteund op een doorgedreven meerlagige en rechtsvergelijkende benadering van het in België geldende recht.

Daartoe biedt de rechtenopleiding een internationaal en Europees gekleurd curriculum aan, gebaseerd op actueel onderzoek en het ontwikkelen van inzicht, kennis en academische en professionele vaardigheden. De opleiding heeft daarbij de intentie haar onderwijsaanbod blijvend te verfijnen.

In de tweede plaats wil de opleiding impact hebben op de **vernieuwing van het rechtenonderwijs in Vlaanderen**, Europa en de wereld, niet alleen door inhoud (supra), maar ook door het studentgecentreerde onderwijsconcept met opdrachtgestuurd en probleemgestuurd onderwijs (OGO/PGO).

In de derde plaats beoogt de rechtenopleiding haar missie zeer uitdrukkelijk te realiseren in een **regionale én internationale context**. Als civic universiteit is de UHasselt weliswaar toegewijd aan de regio, maar evenzeer geconnecteerd in en met de wereld. Dat geldt niet in het minst voor de rechtenopleiding.

TIJDSPAD

VISIE-INNOVATIE

Onderwijskwaliteit

Het rapport onderwijskwaliteit geeft een analyse van de onderwijskwaliteit van de opleiding. Stafmedewerkers van de dienst Kwaliteitszorg maakten op basis van het opleidingsportfolio en data uit kwaliteitszorginstrumenten een analyse over de onderwijskwaliteit. In dialoog werd deze analyse verder afgestemd met de opleiding.

Na het finaliseren van de analyse formuleerden de dienst Kwaliteitszorg, de dienst Onderwijsontwikkeling, diversiteit en innovatie en de directeur Onderwijs i.s.m. de opleiding suggesties en opportuniteiten, afgestemd op de onderwijsvisie en doelstellingen van de universiteit

Het rapport onderwijskwaliteit werd voorgesteld op het opleidingsbestuur van 22 februari 2022, waarna het werd gefinaliseerd. Het finale rapport werd bezorgd aan het Opleidingsbestuur, de vicerector Onderwijs en de decaan, en is toegevoegd aan het opleidingsportfolio. Het rapport maakt integraal deel uit van het strategieplan, dat wordt voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

Het rapport onderwijskwaliteit stemt overeen met kwaliteitskenmerken uit de kwaliteitscode van NVAO en de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area.

Visiecommissie

De visiecommissie is gericht op de visie of het visionaire aspect van de opleiding. De visiecommissie focust op het academisch niveau en het inhoudelijk actualiteitsgehalte van de opleiding. De commissie velt geen oordeel over de kwaliteit van de onderwijsaspecten van de opleiding.

De leden van de visiecommissie treden als kritische vrienden vanuit verschillende invalshoeken in dialoog met het Opleidingsbestuur en diverse stakeholders van de opleiding. In haar bijeenkomst van 25 maart 2022 analyseerde de visiecommissie op basis van aangeleverde stukken en een locatiebezoek de ingeslagen richting en de toekomstvisie van de bachelor- en masteropleiding Rechten. De commissie voerde gesprekken met achtereenvolgens:

- het Opleidingsbestuur, dat het huidige opleidingsprogramma toelichtte en het gesprek aanging over de inhoudelijke actualiteit en academisch niveau (incl. internationalisering en de link met het onderzoek).
- studenten en alumni die hun ervaringen in de opleiding bespraken.
- de docenten die een verdere toelichting gaven over het opleidingsprogramma en hun ervaringen in de opleiding bespraken.
- het werkveld dat bevroegd werd over de mate waarin de opleiding aansluit bij de eisen van het beroepenveld. Hieruit heeft de commissie een breed beeld kunnen vormen van de opleiding, haar kwaliteiten en haar uitdagingen.

Leden visiecommissie

Voorzitter:

- Dhr. Dylan Couck, PhD onderzoeker faculteit Rechten UGent, Ondervoorzitter Raad Hoger Onderwijs

Inhoudelijk expert:

- Marc Bourgeois, ULIège

Vertegenwoordiger beroepenveld:

- Dhr. Toon Moonen, UGent
- Dhr. Tom Vander Beken, UGent

Peer-lid:

- Mevrouw Stefanie Wagener, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Mevrouw Eefje Markus, Erasmus Universiteit Rotterdam

Alumnus en/of student:

- Mevrouw Steffi Hardy, alumna
- Dhr. Tim Pagnaer, student 1MA
- Mevrouw Indy Goetelen, student 1MA

BEVINDINGEN

Bijzondere kenmerken

- Het unieke onderwijsconcept (opdracht- en probleemgestuurd onderwijs (OGO/PGO)) zorgt ervoor dat studenten kennis verwerven en verwerken door middel van opdrachten en problemen die aanknopen bij de beroepspraktijk en de maatschappelijke realiteit. Het concept fungeert daardoor als best practice in het onderwijslandschap.
- Het onderwijs is sterk afgestemd op de noden van de student met o.a. een intensieve begeleiding van studenten, laagdrempelig contact tussen studenten en docenten, nauwe opvolging en (tussentijdse) feedback en een goede balans van werkvormen.
- De studenten komen op diverse manieren in aanraking met het beroepenveld. Zo zijn er real life cases, assistenten uit het werkveld, een stage ...
- De opleidingen getuigen van een logische en gedegen academische opbouw van het curriculum (*i.e.* de mate waarin de opleiding een logische structuur kent qua aangeboden inhouden, beoogde competenties, gehanteerde onderwijs- en evaluatievormen, onderzoek, wetenschappelijke literatuur,...) via helder geformuleerde inhoudelijke leerlijnen waarin er een balans is tussen academic en employability skills.
- Het onderzoek en de academische kennis omtrent overheid en recht zijn sterk uitgewerkt en geïmplementeerd in het onderwijs, waardoor afgestudeerden gegeerde profielen zijn in het werkveld.
- De samenwerking met KULeuven en UM brengt verschillende perspectieven op het recht binnen in de opleiding. Dit ondersteunt de multiperspectivistische gerichtheid.
- De commissie prijst de inzet en gedrevenheid van de docenten voor de uitbouw van de rechtenopleiding met een snelle opvolging en bijsturing (o.a. via curriculumwijzigingen). Via formele en informele contacten tussen docenten onderling (samenwerking UHasselt, UM en KU Leuven) en tussen docenten en studenten en via verschillende mogelijke ondersteuningsmethoden en -documenten (bv. Vademecum, sterke tutoren werking,...) wordt een gedragen kwaliteitscultuur en onderwijsvisie beoogd. De profielen van docenten zijn door de combinatie van academische profielen en tutoren uniek waarbij er een mooie balans is tussen academische en meer praktijkgerichte vaardigheden die geïntegreerd worden via het onderwijsconcept OGO/PGO.
- Het werkveld geeft aan dat er wordt ingegaan op hun noden. Zo bezitten alumni bij intrede van het werkveld een gedegen academische kennis en verregaand probleemoplossend vermogen die resulteren in innovatie en resultaatgerichtheid.

Aanbevelingen

- De commissie beveelt aan een behoefteanalyse uit te voeren bij de verschillende stakeholders (o.a. afnemend beroepenveld, studenten en alumni) over de huidige programmauitbouw (private en corporate tracks, naast Overheid en recht) om de profilering van de opleiding te verscherpen.
- De commissie acht een analyse van de relevantie van alle onderdelen onder de leerlijn methodologie en de mogelijke koppeling met de stage/masterproef aangewezen. Het doel om een onderzoekende houding te ontwikkelen waarin er een duidelijk evenwicht bestaat tussen academische en professionele vaardigheden moet hierbij worden bewaakt. Expliciete aandacht voor academische/wetenschappelijke vaardigheden is nodig.
- De commissie raadt de opleidingen aan om verder in dialoog te blijven gaan met verschillende stakeholders (studenten, alumni, werkveld) om te onderzoeken of de aangeboden skills en expertisegebieden blijven voldoen aan de actuele noden en voldoende doorgedreven zijn uitgewerkt in het curriculum.
- De commissie is van oordeel dat een verheldering en verdieping van het aanbod aan keuzevakken de opleiding concurrentieel aantrekkelijker kan maken. Een volgende stap is om de private en corporate tracks diepgaander uit te werken, opdat naast de (niche) afstudeerrichting Overheid en Recht ook twee bijkomende, volwaardige afstudeerrichtingen voor private en corporate worden gecreëerd.
- De commissie raadt aan om de verdeling van het aandeel van UM en KULeuven in bachelor- en masteropleiding in de analyse mee te nemen. De samenwerking met de opleidingen van UM en KULeuven, die op dit moment haar zwaartepunt in de bacheloropleiding hebben, kunnen mogelijk ook meer worden doorgetrokken in de masteropleiding. Dit kan de opleiding doen groeien in haar verdere uitbouw van de keuzemogelijkheden en mogelijk de aantrekkelijkheid van de opleidingen bevorderen.

- De commissie meent dat de kwaliteitsborging op docentniveau kan worden versterkt zodat alle personeelsleden van de 3 instellingen nog meer hun verantwoordelijkheid kunnen en moeten nemen in het uitdragen van de onderwijsvisie. Deze intensivering van de samenwerking tussen de partneruniversiteiten kan worden ondersteund door blijvend in te zetten op onderwijsprofessionalisering en delen van best practices omtrent OGO/PGO binnen de 3 instellingen.
- De commissie beveelt aan dat wordt nagegaan of er efficiëntiewinst mogelijk is in de samenwerking met UM en KULeuven om de belasting van UHasselt-docenten te verminderen.
- De commissie beveelt aan om in de opdracht van docenten aandachtig te blijven voor de balans tussen onderwijs en onderzoek zodat er voldoende ruimte is voor docenten om zich zowel op het academisch onderzoek als op het werkveld te kunnen richten. Hierbij zal de opleiding voor het onderzoeksluik aandachtig moeten blijven voor de nodige budgetten (cfr. afhankelijkheid van interne financiering impulsen) en de uitbouw van tutorenwerking.
- De commissie is van oordeel dat nog meer aandacht aan alumniwerking zou kunnen worden besteed zodat deze groep ook sterker kan worden betrokken en als ambassadeur van de opleiding kan fungeren.
- De commissie ondervindt dat de studieloopbanen naast de afstudeerrichting 'overheid en recht' minder zichtbaar en helder zijn voor het werkveld. Ze beveelt aan om de noden omtrent een meer nichegericht programma of breder aanbod verder af te stemmen, zodat een sterkere profilering en communicatie hieromtrent kan gebeuren.
- De opleiding implementeert het evaluatieprogramma verder en volgt op/stuurt bij waar nodig.
- De opleiding concretiseert het blended onderwijs verderop beleidsniveau (visie + implementatie).
- De opleiding bekijkt de verdere mogelijkheden van een geïntegreerde aanpak voor excellente studenten.
- De opleiding zet sterk in op kwaliteitsopvolging- en verbetering (sluiten van de
- PDCA-cyclus). De commissie raadt de opleiding aan om in haar strategieplan te waken over de uitbouw van de academische/wetenschappelijke gerichtheid van de opleiding. In de bachelor- en masterproef kan het academische luik (methodologie en onderzoeklijnen) nog verder versterkt worden. Verdere integratie van academisch onderzoek in het onderwijs met een doordachte keuze voor specifieke onderzoekstopics is aangeraden om de opleiding nog verder te versterken en verdiepen.

STRATEGIE

Strategiedag en -plan

Op 17 en 24 mei 2022 vond in twee halve dagen de strategiedag voor de bachelor- en masteropleidingen Rechten plaats. Aan deze strategiedag namen de vicerector onderwijs, de decaan van de faculteit, de voorzitter van het Opleidingsbestuur, de leden van het opleidingsbestuur, docenten uit de bachelor- en masteropleiding en stafmedewerkers onderwijs/dienst Onderwijsontwikkeling, diversiteit en innovatie/dienst Kwaliteitszorg deel.

Het strategieplan werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 10 november 2022.

Doelstellingen

De opleiding wil in de eerste plaats een aantal **ambities van de vorige beleidsperiode** behouden. Daartoe behoren o.m. het bewaken van de instroom in de bacheloropleiding en het stimuleren van de instroom in de masteropleiding, de aandacht voor innovatie van het rechtenonderwijs in een regionale en internationale context, de aandacht voor het uniek onderwijsdidactisch concept, de samenwerking en verbondenheid tussen de partners, de unieke inhoudelijke profilering van de opleiding en de samenhang tussen onderwijs en onderzoek.

Daarnaast tekenen zich ook enkele **nieuwe uitdagingen** af voor de komende beleidsperiode. Daartoe behoren de toenemende digitalisering binnen het onderwijs, de integratie van de instellingsbrede strategische keuzes uit het nieuwe Beleidsplan Onderwijs en Student (Civic; Divers en inclusief; Duurzaamheid en Onderwijsinnovatie), en de UHasselt duurzaamheidscompetenties.

De missie en visie van de opleiding krijgen een vertaling in **3 strategische doelstellingen (SD)**, die elk op hun beurt uiteenvallen in verschillende **operationele doelstellingen (OD) en acties**.

1. De opleiding verhoogt de instroom in de bachelor - en in de masteropleiding.

De instroom in de bacheloropleiding is voorsnog relatief stabiel (tussen de 176 en 187 generatiestudenten per jaar over de laatste zeven academiejaren), doch verdient blijvende aandacht. Hoewel de participatie van Limburgse jongeren in het universitaire rechtenonderwijs reeds enige tijd op het niveau van het Vlaamse gemiddelde ligt, is recent o.m. gebleken dat een aanzienlijk aandeel van de Limburgse jongeren er opnieuw voor kiest om een rechtenopleiding te volgen buiten de eigen regio. Een groep jongeren met bepaalde socio-economische kenmerken blijft bovendien ondervertegenwoordigd in de opleiding. De studentenpopulatie is weinig divers. Slechts een klein aantal studenten van buiten de regio kiest voor de Hasseltse rechtenopleiding. Hier zit wellicht nog een beperkt groeipotentieel. De opleiding beoogt de instroom van het aantal generatiestudenten op te trekken naar een gemiddelde van 190 per jaar, wat meer in de lijn ligt van de periode vóór 2016, en tegelijkertijd ook een realistisch aantal studenten is om te 'bedienen' met de staf die beschikbaar is. De masteropleiding wordt geconfronteerd met een vrij lage instroom. Doorheen de laatste zeven academiejaren fluctueerde de instroom tussen de 41 en de 66 studenten. Hoewel een mooi aantal schakelstudenten instroomt in de masteropleiding, kiest een ruime groep afgestudeerden van de bacheloropleiding ervoor om de masteropleiding elders te volgen. De masteropleiding trekt bovendien weinig masterstudenten aan vanuit bacheloropleidingen buiten de UHasselt. Hier is nog groeipotentieel. De opleiding beoogt de jaarlijkse instroom in de masteropleiding op te trekken tot 60% van de uitstroom uit de bacheloropleiding.

De doorstroomanalyse voor de bacheloropleiding toont aan dat het percentage studenten dat de opleiding volgens het modeltraject afrondt, lager ligt dan het gemiddelde aan de UHasselt. Enkele knelpuntvakken belemmeren een vlotte doorstroom in de bacheloropleiding, en bijgevolg ook naar de masteropleiding. Niettemin ligt het studierendement in de bacheloropleiding hoger dan aan de andere Vlaamse rechtenfaculteiten.

Een uitstroomanalyse kan nuttige informatie bieden voor een eventuele aanpassing van de inhoudelijke profilering van de masteropleiding.

Doelstellingen:

- De opleiding doet aan gerichte en recurrente data-analyse inzake instroom, doorstroom en uitstroom.
- De opleiding bereikt en behoudt nieuwe doelgroepen voor de bacheloropleiding.
- De opleiding versterkt de profilering van haar masteropleiding.

2. De opleiding intensiveert haar inzet voor innovatieve didactiek in het rechtenonderwijs.

Het studentgecentreerde onderwijsconcept, OGO/PGO, werkt goed. Toch is blijvende aandacht nodig voor de gedragenheid en effectieve toepassing van het onderwijsconcept, omdat de samenstelling van de onderwijsteams geregeld wijzigt. Hoorcolleges moeten voldoende activerend zijn en onderwijsbijeenkomsten mogen niet vervellen tot mini-hoorcolleges. Daarnaast heeft het online en hybride onderwijs tijdens de covidpandemie diverse onderwijsinnovaties geïnitieerd. De opleiding wil de merites hiervan in haar onderwijsaanbod verankeren. Met de hierna vermelde OD's draagt de opleiding bij tot de lerende gemeenschap die de UHasselt, en ook de faculteit Rechten wil zijn.

Doelstellingen:

- De opleiding versterkt de verankering van haar onderwijsconcept bij de onderwijsteams en draagt het onderwijsconcept uit.
- De opleiding zet in op blended leren.

3. De opleiding versterkt haar academische verankering en draagt ze uit.

De opleiding wil haar academische verankering scherper stellen. Daartoe wil de opleiding in de eerste plaats de bestaande wisselwerking tussen het onderwijs en het lopende onderzoek nog meer zichtbaar maken voor de studenten en andere belanghebbenden. Daarnaast wil ze ook investeren in de integratie van het geëvolueerde UHasselt competentiekader in de bachelor- en masteropleiding, zodat haar studenten zowel academische vaardigheden als professionele skills ontwikkelen. Verder wil de opleiding de vinger aan de pols houden voor wat betreft de weerspiegeling in haar curriculum van recente evoluties binnen de diverse rechtsdomeinen.

Doelstellingen:

- De opleiding maakt de integratie van onderzoek in haar onderwijs zichtbaar in het curriculum.
- De opleiding zet in op inhoudelijke innovatie van haar curriculum.

